

INFORME NÚM. 01/2016 SOBRE L'ESBORRANY DE PLA QUADRIENNAL DE FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT 2016-2020

1. FETS

La Conselleria d'educació i Universitat va presentar al Consell Escolar de les Illes Balears, l'esborrany de Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2016-2020, en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Consells Escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu per tràmit ordinari en data 15/01/2016.

El 15 de gener de 2016, la secretaria del CEIB va remetre l'esborrany del Pla als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi, en sol·licitud d'aportacions fins al dia 28/01/2016 d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

En la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de data 19/01/2016 es va acordar que la comissió específica que ha d'estudiar el projecte de decret fos la d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu. També es va acordar nomenar ponent al conseller Sr. Miquel F. Oliver Trobat.

Dins el període establert varen presentar aportacions al projecte de decret els consellers i conselleres en representació de: l'STEI, ANPE, la UIB i Joana Maria Mas, vicepresidenta del CEIB.

En la reunió de la Comissió específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu celebrada el dia 17 de febrer de 2016 varen ser esmentades i debatudes àmpliament totes les aportacions fetes al projecte d'ordre. Després el ponent va recollir les aportacions consensuades per la majoria dels membres de la Comissió per a la realització de l'informe a fi de poder elevar-lo a la Comissió Permanent.

A la Comissió permanent celebrada el dia 22 de febrer de 2016, el ponent va exposar el contingut de l'informe en base a les aportacions consensuades o aprovades per majoria a la reunió de la Comissió Específica. Després del debat pertinent, el ponent va prendre nota de les modificacions a l'esborrany, es va aprovar el projecte d'informe per unanimitat i es va elevar al Ple del Consell.

En el termini establert per a la presentació d'esmenes en presentaren la Sra. Laia Obrador Pons, la Sra. Isabel Carnero Martínez i el Sr. Miquel Àngel Maria Ballester.

2. EL CONTINGUT DEL PLA

L'esborrany de Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2016-2020 consta de nou apartats:

1. INTRODUCCIÓ
2. DIAGNÒSTIC DE LES NECESSITATS FORMATIVES
3. NOUS REPTES FORMATIUS PER A L'EDUCACIÓ DEL SEGLE XXI
4. LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE FORMACIÓ 2016-2010
5. MODALITATS DE LA FORMACIÓ PERMANENT
6. EL SISTEMA DE FORMACIÓ PERMANENT COM A RECURS OPTIMITZAT
7. AVALUACIÓ DE LA FORMACIÓ PERMANENT
8. RECONeixEMENT DE LA FORMACIÓ PERMANENT
9. MESURES PER AL DESPLEGAMENT DEL PLA

3. CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS

a) El Consell Escolar de les Illes Balears valora positivament el Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2016-2020 i la ferma aposta per una formació contextualitzada que dóna protagonisme als centres i als equips docents com a principals eixos formatius. Per altra banda, consideram fonamentals els Projectes globals de millora dels centres, no obstant això creiem que en el Pla s'hauria de concretar el compromís de l'administració per garantir la continuïtat dels equips docents dels centres que hagin participat o participin en projectes de formació associats a projectes de millora i innovació, d'acord amb la normativa que afecta el professorat, ja que creiem que aquest fet és fonamental per a la continuïtat i l'afiançament dels projectes iniciats. Així mateix creiem que s'haurien d'especificar quins seran els incentius per al professorat i/o centres que participin en aquest tipus de projectes –siguin de tipus econòmic, en forma de recompenses horàries, formatives o de qualsevol altre tipus– prèviament negociats a les meses sectorials d'educació.

b) Consideram positiu que es reconegui que és necessari un nou marc regulatori de reconeixement i homologació de la formació del professorat realment orientat a l'acreditació de les competències professionals. No obstant això, hi trobam a faltar una menció a la relació que hi hauria d'haver entre la formació permanent i el desenvolupament professional.

c) Per evitar confusions i vist que la correspondència crèdits-hores ve regulada per una normativa estatal, es proposa que en el Pla s'indiqui que un crèdit pot tenir entre 8 i 12 hores. Així mateix es proposa que s'eliminin totes les transformacions en hores quan es fa referència a crèdits de formació, per exemple (20-60 hores), (30-120 hores), etc.).

d) El Pla no inclou ni temporització ni distribució, en els quatre anys de durada, de totes les actuacions que es proposen, per la qual cosa en recomanem la seva elaboració.

4. CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE ELS APARTATS DEL PLA

Apartat 4. Línies estratègiques de formació 2016-2020

a) Al darrer subapartat de la línia 1 diu “Metodologies de treball investigador”, no entenem el significat de metodologies de treball investigador. Considerem que si es fa referència a metodologies de recerca en educació proposam que s’expliqui clarament, també es possible que es faci referència o que es relacioni amb la investigació-acció, o bé a la investigació dins l’aula. En qualsevol dels casos es proposa que es revisi el redactat d’aquest subapartat.

b) Al primer subapartat de la línia 3 diu “Formació per a l’acreditació i actualització de la funció directiva”. Considerem que l’acreditació i l’actualització són un requisit administratiu que no és necessari mencionar en el Pla, tot i que la formació resultant de la línia la facilitarà. La línia formativa en direcció de centres hauria d’insinuar el model de direcció que es vol potenciar. D’acord amb això proposam la següent redacció alternativa:

“Formació d’equips directius en el marc d’un lideratge distribuït i sostenible”.

c) El primer subapartat de la línia 4 incorpora el concepte d’“escola inclusiva” com a metodologia de la inclusivitat, la qual cosa no és correcte, per tant s’hauria d’eliminar “escola inclusiva” d’aquest apartat. Per contra notam a faltar “interculturalitat”. Per altra banda “atenció a la diversitat” ja inclou alumnes amb altes capacitats, sinó hauríem de fer referència a totes i cada una de les “diversitats” existents i possibles. Per això es proposa el redactat següent:

“Metodologies de la inclusivitat: atenció a la diversitat, interculturalitat, tutorització i acompanyament entre iguals i d’altres”.

Apartat 6. El sistema de Formació Permanent com a recurs optimitzat

a) Al subapartat 3 es proposa canviar “els centres educatius són també agents de la formació” per

“Els centres educatius són els principals agents de la formació”

b) A la frase “Els centres educatius, per mitjà de les convocatòries que es realitzin o per iniciativa pròpia, podran **proposar** programes de formació

contextualitzada en les modalitats de formació dels centres ...” Es proposa canviar la paraula “proposar” per “realitzar”. El redactat quedaria així

*“Els centres educatius, per mitjà de les convocatòries que es realitzin o per iniciativa pròpia, podran **realitzar** programes de formació contextualitzada en les modalitats de formació dels centres ...”*

c) El sistema de formació permanent com a recurs optimitzat al subapartat 5 referit a la Universitat consideram que s’hauria de fer referència a l’aportació de la mateixa a nivell de recerca educativa i transferència de coneixement en formats com l’assessorament a centres i organització de formació permanent (cursos i especialment postgraus i Màsters). Tot i que aquest darrer punt ja s’especifica consideram que s’hauria d’especificar un poc més. Per això es proposa el següent redactat (eliminar “especialment” i afegir tots els fragments destacats amb negreta):

*“La Universitat de les Illes Balears és un referent en la formació del professorat, tant en la formació inicial dels mestres d’educació infantil i educació primària, com en la formació del professorat d’educació secundària amb el Màster Universitari de Formació del Professorat i **en la recerca educativa i la transferència de coneixement**. A més, en el marc de les seves funcions la Universitat pot organitzar també activitats de formació permanent del professorat que són reconegudes per la Conselleria d’Educació i Universitat (**assessoraments a centres, cursos, postgraus i Màsters, entre d’altres**). S’incrementaran els espais comuns de reflexió i cooperació per tal que la formació inicial i la permanent aproximïn línies de treball i per impulsar la col·laboració especialment en la investigació, **la innovació, la transferència del coneixement** i l’avaluació de l’impacte educatiu de les activitats formatives. Es tracta d’establir conjuntament estratègies en relació a activitats de recerca que necessiten de la participació de centres educatius o de docents en exercici i de millorar els programes de les pràctiques de l’alumnat dels graus d’educació infantil i primària i de l’alumnat del Màster Universitari de Formació del Professorat.”*

d) El sistema de formació permanent com a recurs optimitzat al subapartat 7 d’avaluació, consideram que els criteris haurien d’incloure indicadors d’avaluació mesurables per tal de determinar el nivell d’implementació del Pla. Així mateix consideram que hi hauria d’haver algun criteri que fes referència als aspectes següents:

- Transferència de la formació a la pràctica docent.
- Avaluar la sostenibilitat del canvi generat a través de la formació en les pràctiques docents a curt i llarg termini.

Apartat 8. Reconeixement de la formació

a) Al quart paràgraf (pàgina 31) es proposa la supressió de la paraula “real”. La redacció definitiva seria:

“D'altra part, excepte en les modalitats puntuals de formació, es tractarà de posar l'accent no només en la regulació dels processos de formació, cada cop menys formals i diversos, sinó tenir en compte els resultats de les accions formatives i la seva aplicació a l'aula. Aquesta nova regulació haurà d'impulsar el suport del treball pròpiament docent, el reconeixement transparent i l'avaluació per a la millora continua i l'èxit educatiu.”

Apartat 9. Mesures per al desplegament del Pla

a) Al tercer paràgraf (pàgina 32) es proposa la supressió de la paraula “real”. La redacció definitiva seria:

“Modificar la normativa sobre el reconeixement de la formació per tal de garantir que les activitats formatives tinguin ressonància en la pràctica professional i s'organitzin en base a criteris de qualitat a més de preveure el reconeixement de les noves modalitats de formació.”

5. CONSIDERACIONS EN RELACIÓ A LA REGULACIÓ DE LES MODALITATS FORMATIVES

De cara a la regulació de les modalitats formatives a les quals fa referència el Pla, el CEIB considera necessari definir els criteris públics per tal que els centres o els docents puguin accedir a la modalitat desitjada.

- S'hauria de donar prioritat als centres innovadors que tenen un itinerari formatiu propi contextualitzat a les seves necessitats reals i han consolidat i sistematitzat el seu avanç al llarg del temps, amb un llenguatge compartit i un equip estable. Consideram aconsellable que presentin un Pla justificat a mig termini.
- S'hauria de tenir en compte el context sociocultural on es troba el centre així com el seu paper en aportar valor afegit a les diferències socioculturals.

També és necessari definir els criteris pels quals els docents innovadors puguin participar en modalitats com la Formació Intercentres. Aquests criteris haurien d'anar lligats al desenvolupament professional.

Així mateix consideram que la Conselleria d'Educació i Universitat ha de treballar per tal que la formació permanent ofertada, pugui satisfer totes les demandes dels centres educatius i de tot el personal docent i no docent.

6. CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 9 de març de 2016, aprovà aquest informe 01/2016 per unanimitat dels consellers i conselleres presents en el moment de la votació, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consell escolars de les Illes Balears.

Palma, 9 de març de 2016

La secretaria

El president

Margalida Salom Torrens

Pere Carrió Villalonga